Søknadstype

Velg søknadstype

Søknadstype	Forprosjekt

Prosjekt

Beskriv prosjektet

Prosjekttittel	Brukerstyrt innovasjon på biblioteket
Mål for prosjektet	Hovedmål - utarbeide en kunnskapsplattform, metodikk og strategi for å starte brukerstyrt innovasjon i biblioteket Delmål - skaffe grundig kunnskap om metoder for brukermedvirkning og brukerstyrt innovasjon - velge metoder som skal gjennomføres i praksis i hovedprosjekt - tilpasse valgte metoder til lokalsamfunnet - dokumentere metodikk for videre erfaringsdeling

Prosjektbeskrivelse

Innledning

Vi vet ikke nøyaktig hva framtidsbiblioteket vil bli. Det vi vet er at vi skal beholde bibliotekenes kjerneverdier og grunnlag samtidig som vi skal forholde oss til en verden i stadig raskere endring.

I Nasjonal bibliotekstrategi 2015-2018 skriver direktør Aslak Sira Myhre: «Den største forskjellen på bibliotekenes situasjon i dag og da folkebiblioteksamlingene oppsto er ikke endringen i medier, men omgivelsene folkebibliotekene arbeider i». Denne erkjennelsen preger bibliotekstrategien og den må prege måten bibliotekene utvikler seg på framover. Det er nettopp denne tankegangen vi ønsker å ta tak i og konkretisere gjennom dette forprosjektet om brukerstyrt innovasjon.

Vi vet at bibliotekene er fantastisk gode og viktige for å skape leseentusiasme, det skal vi fortsatt være. Samtidig ser vi at behovet for kompetanse i samfunnet endrer seg. Ikke minst endres måten kompetanse og kunnskap skapes på. Næringslivet fokuserer sterkt på innovasjonshastighet og rapid

prototyping og snakker om en ny industriell revolusjon, Industri 4.0. Utdanningsinstitusjoner ser på hvordan de skal forberede studentene på et samfunn hvor kunnskap raskt blir utdatert og innovasjon og nyskapning blir stadig mer sentralt. I dette samfunnet skal bibliotekene også utvikle sin rolle, i samspill med skole, institusjoner for høyere utdanning og privat næringsliv. Bibliotekene skal også bidra til kunnskapsentusiasme.

Bakgrunn

Forstudie flytting av biblioteket

Bibliotekets potensiale i en slik samfunnsorden er lite uttestet og virkemidlene er ukjente. Vestre Toten kommune startet 1. januar 2016 en forstudie for å se på nettopp samspillet mellom offentlig tjeneste, utdanning og privat næringsliv. Biblioteket er i den forbindelse tiltenkt en svært sentral rolle i en ny type offentlig arena. Denne arenaen kommer fysisk sett til å befinne seg i en gammel industribygning som heter Bygning 5.

Biblioteket tok i utgangspunktet kontakt med næringsparken via Sintef Raufoss med bakgrunn i en utvidelse av Juniorakademiet i retning av et makerspace. Ideen ble svært godt mottatt og ble ganske raskt utvidet til en mer omfattende forstudie som er forankret i toppledelsen både i Vestre Toten kommune og hos Sintef Raufoss.

Næringsparken på Raufoss er svært interessert i en lavterskel inngangsport til tidligfase innovasjon, uttesting og prototyping, og ser på biblioteket som en svært spennende samarbeidspart i den forbindelse. Ved å skape en arena som også er åpen og tilgjengelig for alle, åpnes også muligheten for å utnytte ressursene som ligger i befolkningen som helhet. En slik arena vil kunne skape helt nye synergier og samarbeidsformer mellom miljøer som tradisjonelt ikke har hatt noe med hverandre å gjøre.

Forstudien er i en tidlig fase med en prosjektgruppe bestående av leder for omstillingsprogrammet i Vestre Toten kommune, Bjørn Iversen, seniorrådgiver ved Sintef Raufoss, Atle Jensen og biblioteksjef Mona Myrland. Biblioteksjefen er prosjektleder for forstudien. Forstudien er finansiert gjennom omstillingsmidler fra Vestre Toten kommune og prosjektdeltagelse fra Sintef. Målet med forstudien er å avklare om denne type arena er ønskelig, og om den i så fall er mulig å realisere. Det utarbeides nå et grunnlagsdokument som skal leveres innen utgangen av april. På bakgrunn av denne, kommer Vestre Toten kommune, de store bedriftene i Vestre Toten (Nammo, Benteler, Kongsberg Automotive, Ragasco m.fl.) og NTNU Gjøvik til å bli forespurt om de vil bidra til å realisere Bygning 5, inkludert en flytting av biblioteket.

For ordens skyld; forstudien «Bygning 5» er både økonomisk, administrativt og praktisk helt uavhengig av dette forprosjektet, men utgjør allikevel en viktig bakgrunn.

Brukerstyrt innovasjon i bibliotek

Prosessen beskrevet over er den umiddelbare bakgrunnen for at vi fra bibliotekets synsvinkel nå ser et stort behov for å systematisere omfattende brukerstyrt innovasjon i biblioteket. Resultatene av forprosjektet vi nå søker Nasjonalbiblioteket om støtte til, vil være svært viktige og kommer til å gjennomføres helt uavhengig av om «Bygning 5» blir en realitet, eller om biblioteket forblir der det er; samlokalisert med Fyrverkeriet kulturhus. Vi skal uansett endre oss og tilby nye tjenester. Hvilke og hvordan skal innbyggerne selv være med på å bestemme.

I dette forprosjektet skal vi lære av de beste, de som allerede har gjennomført dedikerte metoder for brukerstyrt innovasjon. Vi skal hente kunnskap både fra Norge, Sverige og Danmark. Vi skal tilpasse denne kunnskapen til et lite lokalsamfunn og velge metodikk for gjennomføring deretter.

Gjennomføring

Omfattende brukerstyrt innovasjon er i liten grad utprøvd i Norge tidligere. I Sverige er Tio Tretton et godt eksempel og i Danmark har Dokk1 helt på egenhånd utviklet og endret måten vi ser brukerstyrt innovasjon på. I Norge har lignende metodikk blitt tatt i bruk på noen avdelinger i bibliotek. Unge Stormen i Bodø er et godt eksempel.

Vi planlegger å bruke denne metodikken i hele biblioteket, men med ulike tilnærminger tilpasset forskjellig målgruppe og aktivitet. Hvordan vi skal tilpasse metodikken vil være en viktig del av forprosjektet.

Etablere kunnskapsgrunnlag

Første fase av gjennomføringen vil være å etablere en solid og bred teoretisk forankring i hele personalgruppa. Ved Fyrverkeriet bibliotek har vi jobbet med Lean i flere år og har god erfaring med systematisk endrings- og forbedringsarbeid. Dermed har vi også erfart i praksis hvor viktig det er at hele personalet opplever eierskap til nye metoder og endringsprosesser. Brukerstyrt innovasjon vil i stor grad utfordre etablerte tankemønstre, dette må alle ansatte forberedes på for dermed å kunne være aktivt deltagende.

Gjennom prosjektet «Sponsorsamarbeid i bibliotek» har vi blitt kjent med den danske 4-romsmodellen. Modellen er et mye brukt verktøy som skal hjelpe bibliotekene til å forholde seg til det moderne samfunnet rundt seg på en aktiv og strategisk måte. Den ble lansert i Danmark i 2011 i rapporten «Folkebibliotekerne i vidensamfunnet». Vi kommer til å bruke modellen aktivt i dette forprosjektet for å få en oversikt over hvilke tjenester vi har, hvilke tjenester vi ønsker å skape og hva slags verdi disse vil kunne gi innbyggerne.

Som en del av den brede teoretiske tilnærmingen ønsker vi også å bruke Christian Bason sin bok «Leading public sector innovation: co-creating for a better society».

En viktig del av første fase vil bli to workshops med samlet personalgruppe hvor vi forankrer det teoretiske grunnlaget nevnt over.

Lær av de beste

Med det generelle teoretiske grunnlaget på plass, vil neste fase være å tilegne seg kunnskap om brukerstyrt innovasjon spesielt.

Vi har vært i kontakt med Marie Østergård (Dokk1) og Katti Hoflin (Stockholm stadsbibliotek) som er nordiske nestorer på området. Begge ønsker å stille opp for dette forprosjektet og dele sine metoder og erfaringer med oss. Dette vil være enormt verdifull kunnskap for oss.

Vi ønsker å besøke Dokk1 og Stockholm stadsbibliotek for å få førstehånds kunnskap om forskjellige metoder og strategier for innføring av brukerstyrt innovasjon. Vi kommer også til å kontakte Stormen bibliotek for å lære av deres gode arbeid med ungdomsmedvirkning. På disse studieturene vil vi få teoretisk kunnskap om metode samtidig som vi vil se metodene gjennomført i praksis. Det vil også være svært nyttig for oss å kunne diskutere konkrete metodevalg og gjennomføring med fagpersoner som har jobbet med brukerstyrt innovasjon lenge.

På bakgrunn av dette kommer vi til å velge metodikk for innføring og deretter jobbe med strategier for implementering i lokalsamfunnet.

Brukerstyrt innovasjon i vår kommune

En viktig suksessfaktor for å lykkes med nye metoder og strategier er at disse må tilpasses til lokalsamfunnet. Etter å ha hentet kunnskap og erfaringer fra de beste på brukerstyrt innovasjon skal ansatte jobbe i team for å tilpasse metodene til våre egne innbyggere. Det skal utarbeides en strategi for hvilke metoder som skal benyttes til forskjellige målgrupper og tjenester.

Vi skal også legge en strategi for hvordan effekten av metodene vi senere gjennomfører i et hovedprosjekt skal kunne evalueres.

Erfaringsdeling

Både kompetanse, metodikk og implementeringsstrategi er en del av dette forprosjektet og kommer til å dokumenteres i en tidligfase metodebeskrivelse som kan deles med andre bibliotek som er

interessert i temaet. Det vil bli særlig viktig for oss å vise hvordan små og mellomstore bibliotek kan komme i gang med systematisk brukerstyrt innovasjon.

Den praktiske gjennomføringsfasen vil bli del av et hovedprosjekt.

Søker

Organisasjonsopplysninger

Organisasjonsnavn	Fyrverkeriet bibliotek, Vestre Toten
Organisasjonsnummer	874 639 192
Kontonummer	
Institusjonens leder	
Fornavn	Mona
Etternavn	Myrland
Telefon	
E-post	
Er institusjonens leder kontaktperson for prosjektet?	Nei
Kontaktperson	
Fornavn	Mona
Etternavn	Myrland
Telefon	61153406
E-post	mona.myrland@vestre-toten.kommune.no

Framdriftsplan

Prosjektet er	Ettårig

Aktivitetsplan for prosjektet

Beskrivelse	Definere en relevant kunnskapsplattform.
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.05.2016
Til dato	01.06.2016
Beskrivelse	Workshops for alle ansatte for å etablere felles forståelse
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.05.2016
Til dato	01.07.2016
Beskrivelse	Studieturer til Dokk1, Stockholm og Bodø
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.08.2016
Til dato	01.11.2016
Beskrivelse	Valg av verktøy og metoder, teambasert og workshops
Aktivitetsperiode	

Fra dato	01.11.2016
Til dato	01.01.2017
Beskrivelse	Tilpasse verktøy og metoder til eget lokalsamfunn
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.12.2016
Til dato	01.03.2017
Beskrivelse	Dokumentere strategi for implementering
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.03.2017
Til dato	01.05.2017
Beskrivelse	Utarbeide erfaringsguide for deling til andre bibliotek
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.03.2017
Til dato	01.05.2017

Andre opplysninger

Andre opplysninger/kommentarer om framdrifts-/aktivitetsplan	

Budsjett

Søknadsbeløp fra Nasjonalbiblioteket	154 000

Samarbeidspartnere

Har du samarbeidspartner(e)?	Nei

Vedlegg

Vedlegg